

Крупенко О.В.

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Страшко Є.М.

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Шаповал Є.А.

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

РОЗВИТОК МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ У НІЖИНСЬКІЙ ГРОМАДІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

У статті здійснено всебічний аналіз трансформації молодіжної політики Ніжинської міської територіальної громади в умовах російсько-української війни, що спричинила масштабні соціальні, інституційні та ціннісні зміни у функціонуванні локальних молодіжних структур. Доведено, що війна не лише ускладнила реалізацію молодіжних програм, а й актуалізувала необхідність формування нових механізмів підтримки молоді, розширення міжсекторальної взаємодії та розвитку інфраструктури життєстійкості. На прикладі діяльності провідних молодіжних організацій громади – ГО «Лабораторія Ініціативної Молоді», ГО «Час для нас», Молодіжної ради та Ніжинського міського молодіжного центру – висвітлено процеси громадянської мобілізації, волонтерського залучення, адвокаційних ініціатив та інституційного оновлення. Особлива увага приділена функціонуванню центру життєстійкості «Місце сили», який став інноваційною платформою психосоціальної підтримки, неформальної освіти та розвитку компетентностей молоді в умовах кризи.

Розкрито динаміку становлення нової молодіжної суб'єктності, що проявляється через формування мережевого лідерства, посилення ролі молоді у прийнятті рішень та розбудові горизонтальних зв'язків усередині громади. В статті обґрунтовано, що ніжинський досвід є прикладом ефективного поєднання локальної ініціативності, партнерських моделей взаємодії та міжнародної підтримки, що дозволяє забезпечувати стійкість молодіжної політики навіть у надзвичайних умовах воєнного стану. Наголошується, що такий підхід здатен слугувати моделлю для інших українських громад, які прагнуть інтегрувати молодіжну політику у стратегію відновлення та розвитку.

Зроблено висновок про те, що молодіжні організації в умовах війни відіграють багатовимірну роль. Вони одними з перших реагують на серйозні суспільні виклики: волонтерська діяльність; організація зборів для ЗСУ; допомога внутрішньо переміщеним особам; організовують безпечні простори для молоді; проводять освітні програми з лідерства, медіаграмотності, здорової комунікації; готують молодь до участі у відбудові громади й післявоєнному розвитку.

Ключові слова: молодіжна політика, молодіжні організації, російсько-українська війна, громадянське суспільство, волонтерський рух, Ніжинська громада.

Постановка проблеми. Молодь у сучасному світі розглядається як провідний ресурс суспільного поступу та ключовий чинник формування соціально-економічного й культурного капіталу нації. Від її креативності, активності та здатності брати відповідальність за власне майбутнє залежить швидкість і якість суспільних трансформацій. Молоде покоління є носієм інноваційних ідей,

рушієм модернізаційних процесів та консолідації громадянського суспільства. Водночас, саме молодь виявляється найбільш чутливою до глобальних викликів сучасності: економічних криз, екологічних катастроф, суспільних трансформацій і особливо воєнних конфліктів [1].

У цьому контексті молодіжна політика постає не як окремий соціальний напрям, а як цілісна

система заходів, що охоплює освітню, культурну, інформаційну, економічну та громадсько-політичну сфери. Вона спрямована на створення умов для соціалізації та розвитку молоді, формування її активної участі в житті громади, а також на забезпечення стійкості суспільства в цілому [2, с. 45–46]. Сучасна молодіжна політика в Україні дедалі більшою мірою відіграє роль не лише у підтримці молоді, але й у зміцненні функціонуючої демократії. Молодіжні організації виступають практичними школами громадянської участі, де формується культура діалогу, підзвітності та участі у прийнятті рішень. Саме в цих інституціях закладаються основи нового типу політичної культури – демократичної, відповідальної та орієнтованої на європейські цінності. В Україні фундаментальним нормативним документом у цій сфері став Закон України «Про основні засади молодіжної політики», де визначено принципи рівності, інклюзії, доступності та обов'язкової участі молоді в ухваленні рішень [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

На початку повномасштабного вторгнення молодіжна проблематика стала важливим напрямком наукових досліджень, оскільки молодь є активним учасником усіх суспільних процесів й інтелектуальним потенціалом нашої нації. Актуальними напрямками розробок є: проблема міграції молоді та її адаптація до війни; нормативно-правове регулювання державної молодіжної політики з метою удосконалення системи, її відповідність європейським стандартам [4]. Важливим питанням є вивчення досвіду роботи молодіжних організацій в межах територіальних громад, зокрема їх адаптація до викликів, пов'язаних із війною. Приоритетними залишаються теми про соціально-економічну, культурно-просвітницьку активність молодих людей, їх соціалізація, проблеми працевлаштування і пристосування до складних умов ринку праці [5]. Загалом, у новітніх дослідженнях подається глибокий аналіз сучасних викликів для нашої молоді та можливих шляхів їх подолання.

Постановка завдання. Мета статті – схарактеризувати діяльність молодіжних організацій у Ніжині та їх роль у житті громади в період повномасштабного вторгнення.

Виклад основного матеріалу. Російсько-українська війна радикально змінила умови реалізації молодіжної політики. По-перше, молодь стала рушієм громадянської мобілізації, активізувавши волонтерську діяльність і соціальні ініціативи. За даними Міністерства молоді та спорту України рівень волонтерського залучення

серед молоді зріс удвічі порівняно з довоєнним періодом. По-друге, війна загострила соціальні ризики, зокрема втрата освітніх можливостей, проблеми працевлаштування, погіршення психоемоційного стану та масове внутрішнє переміщення. По-третє, змінилася й сама архітектура політики: від культурно-освітніх програм до комплексних заходів підтримки стійкості, інтеграції внутрішньо переміщених осіб та розширення громадянської участі. В таких складних умовах інститути громадянського суспільства відіграють надзвичайно важливу роль щодо реалізації молодіжної політики, адже саме вони здатні заповнювати ті прогалини, з якими влада не завжди може впоратися або не має достатніх інструментів впливу. Виклики сьогодення змушують міжнародні, державні та громадські структури об'єднувати зусилля. Проте, саме молодіжні громадські організації, молодіжні ради та молодіжні центри залишаються осередками, де ініціативи народжуються «знизу» і мають найбільшу життєздатність.

Більш того, саме в молодіжних організаціях відбувається реальне становлення нової політичної еліти України. Через залучення до громадських процесів, міжнародних проєктів та волонтерських ініціатив молоді люди отримують досвід, необхідний для майбутньої політичної діяльності, а саме вміння формувати порядок денний, вести переговори, організовувати командну роботу, здійснювати публічні виступи та нести відповідальність за прийняті рішення.

Молодіжна громадська організація – це об'єднання громадян віком від 14 до 35 років, діяльність якого спрямована на задоволення соціальних, культурних, політичних, економічних інтересів молоді, а також на захист її прав та свобод. Основними рисами таких організацій є створення умов для розвитку молоді, залучення її до суспільних процесів, формування навичок самоорганізації та можливість залучення грантового фінансування для реалізації власних ідей. Тобто молодіжні організації функціонують не лише як інституційні структури, а й як інноваційні простори для розвитку активного громадянства. У Ніжині діє низка молодіжних громадських організацій, серед яких вирізняється «Лабораторія Ініціативної Молоді» (ЛІМ). Ще у довоєнний період ЛІМ була адміністратором програми Active Citizens Ukraine від British Council, у межах якої молоді люди мали змогу пройти навчання, представити власні ідеї на конкурс і отримати грант для їх реалізації [6,7].

Організація проводила форуми, майстер-класи, табори жіночого лідерства та інші заходи, спрямовані на розширення можливостей молоді. ЛПМ тісно співпрацює з Ніжинським молодіжним центром, а їхня діяльність часто функціонує як єдина система. З початком повномасштабної війни ця співпраця набрала особливої ваги. Саме на базі Молодіжного центру та за активної участі ЛПМу був створений волонтерський хаб. Кошти, які організація отримала від Британської Ради та Посольства Великої Британії на проєкти соціальної дії, були перенаправлені на потреби військових та цивільного населення. За ці ресурси закуповувалися каремати, пледи, термоси, медикаменти, засоби гігієни та продукти харчування [8].

Молодіжна громадська організація «Час для нас» є ще одним помітним громадянським осередком активності у Ніжинській громаді, що поєднала волонтерську підтримку, соціальні ініціативи та роботу з вразливими групами населення. Організація була зареєстрована у 2020 році й працює як неприбуткове об'єднання, що системно реалізує благодійні акції, збирає і розподіляє гуманітарну допомогу, підтримує внутрішньо переміщених осіб та родини військових, а також розвиває інклюзивні практики в роботі з молоддю [9]. До початку повномасштабної російської агресії ГО прославилась проєктом «Почуй мене», спрямованим на створення інклюзивного простору для молодих людей з інвалідністю. Зазначимо, що дана ініціатива увійшла до національного каталогу кращих практик молодіжної роботи, що підкреслює її методичну цінність [10].

На початку повномасштабної війни росії проти України «Час для нас» посирила гуманітарну діяльність: волонтерські команди організовували збір речей першої потреби, продуктових наборів та медичних засобів, координували доставку допомоги для військових і постраждалих сімей, а також долучалися до партнерських ініціатив громади з міською радою з метою підвищення соціальної стійкості населення [11]. Сьогодні організація також успішно конкурує за грантове фінансування, типовим зразком є перемога у місцевих конкурсах громадських ініціатив, що дозволяє розширити програмну діяльність і збільшити охоплення цільових груп.

Не менш важливою є діяльність Молодіжної ради Ніжинської міської територіальної громади, що виступає як консультативно-дорадчий орган при міській раді та забезпечує участь молоді у формуванні й реалізації молодіжної політики. Вона покликана надати молодим людям можливість

впливати на рішення місцевого самоврядування та активізувати їх громадянську позицію. У контексті переформатування ролі молоді діяльність ради від об'єкта політики до активного суб'єкта локальних змін є каталізатором взаємодії між молоддю, органами влади та громадськими структурами. Вона слугує координатором молодіжних об'єднань, зв'язковим ланцюгом між молодіжним центром, освітніми закладами та владними інституціями, формуючи координаційний простір для ініціатив, партнерств та адвокації [12].

До активної фази російсько-української війни Ніжинська Молодіжна рада реалізувала низку значущих ініціатив, що поєднують активістський, культурний і суспільний індикатори. Серед них – адвокаційна кампанія щодо створення положення про велоінфраструктуру в громаді. За результатами тривалої роботи вже у січні 2023 року на засіданні міської ради було презентовано концепцію розвитку велосипедної інфраструктури, де участь взяли представники молодіжної ради, експерти та громадські активісти (Go Bike Chernihiv, Bike City consulting). Відмітимо, що Молодіжна рада була й активно долучена до велодрайву – традиційному велопробігу містом, який кожного року об'єднує сотні велосипедистів і має як благодійну, так і популяризаторську ціль [13].

Значущість цієї ініціативи виходить далеко за межі мобільності. Розвиток велосипедної інфраструктури для громади означає підвищення рівня безпеки руху, покращення екологічних показників, активізацію молодіжного та сімейного дозвілля, а також підсилення просторової справедливості, забезпечення доступності пересування для всіх мешканців громади. Залучення молоді до розробки таких рішень сприяє формуванню сучасного бачення міського простору, орієнтованого на стійкість, здоров'я та інклюзивність. Важливо й те, що адвокаційна кампанія продемонструвала здатність молоді впливати на довгострокові стратегічні документи й започаткувала діалог між фахівцями, владою та громадськістю.

Перспективи розвитку велоінфраструктури у Ніжинській громаді також є багатовимірними. По-перше, створення веломережі між населеними пунктами громади може створити нові логістичні маршрути, покращити доступ до освітніх, культурних і соціальних послуг та підтримати внутрішню мобільність громади. По-друге, розвиток велосипедної інфраструктури здатен стимулювати локальний туризм, оскільки веломаршрути можуть бути інтегровані у туристичні продукти й історико-культурні локації Ніжина. По-третє, у післявоєнний

період велосипедні шляхи можуть виступати елементом доступної відбудови міського середовища, що потребує меншого фінансування у порівнянні з дорожніми проєктами, але водночас забезпечує швидке соціальне повернення інвестицій [14].

На початку воєнної агресії росії проти України діяльність ради дещо призупинилась. Частина складу через вік або обмеження не могла працювати повноцінно, інші з учасників долучились до волонтерських ініціатив, зокрема плели маскувальні сітки, допомагали з гуманітарною допомогою. У квітні 2022 року роботу було відновлено й організовано курс домедичної допомоги за участі студентів медичного коледжу і військових медиків [15]. Представники ради долучились до Всеукраїнського проєкту «Діалоги перемоги», в межах якого відбулися зустрічі з майстрами, лекції з домедичної та психологічної допомоги, культурні блоки та інші активності. Учасники «Діалогів перемоги» відзначали, що серед здобутків: активізація молодіжного руху, зростання ініціативності та політичної зацікавленості, консолідація [14]. Зауважимо, що також Молодіжна рада реалізувала проєкт «Моя безпека» [16], спрямований на навчання фізичній та ментальній самозахисності.

До інших ефективних ініціатив варто віднести проєкт «Творчий вечір». Одним із таких кейсів став проведений творчий вечір у квітні 2024 року, під час якого представники Молодіжної ради надали можливість молоді представити свої мистецькі проєкти, поспілкуватися, насолодитися музикою, а головне, зібрали кошти для потреб Збройних Сил України. Інший творчий захід відбувся у серпні 2025 року, в Будинку культури, коли молодь продемонструвала власний творчий доробок: танці, співи тощо [17, 18].

Особливий дослідницький інтерес становить діяльність Ніжинського міського молодіжного центру (КЗ «Ніжинський міський молодіжний центр»). Це локальний інституціональний осередок реалізації молодіжної політики в громаді, який відкрив свої двері наприкінці літа 2019 року як вільний креативний простір для розвитку, самореалізації та громадянської освіти молоді [19]. Центр було створено з метою забезпечення молодим людям умов для навчання, волонтерства, творчості та підприємницької активності. У його програмній матриці – тренінги, майстер-класи, клуби за інтересами, інформаційна та консультаційна підтримка молодіжних ініціатив [20]. Організаційно центр завжди працює у тісній кооперації з усіма вищезгаданими структурами, що робить його важливим посередником між владою, громадою й молоддю.

Серед найбільш значущих напрямків діяльності центру є освітні програми серії Skills Lab (партнерство з Career Hub, UNFPA та іншими), спрямовані на підвищення кар'єрної готовності молоді та розвиток їх підприємницьких компетенцій. Ці програми реалізуються як у формі коротких курсів, так і у вигляді менторських сесій і практичних воркшопів. Центр слугує також майданчиком для екологічних ініціатив і просвітницьких кампаній (прибирання, акції з переробки), що об'єднують молодь, школи та комунальні служби у спільних практиках відповідального споживання та громадянської екологічної активності [21].

Починаючи з 2022 року, центр реалізував потужну освітньо-креативну ініціативу, а саме створення мультимедійної Контента-студії (Kontenta) за підтримки культурних платформ і UNICEF, яка надала молоді доступ до обладнання для створення аудіо-відео контенту, розвитку журналістських і креативних компетенцій та просування молодіжних проєктів у цифровому середовищі [22]. Центр системно розпочав підтримувати конкурси молодіжних ініціатив (наприклад «Молодіжний банк ініціатив»), що дають можливість реалізувати локальні проєкти молодих лідерів за конкурсним принципом із менторською та фінансовою підтримкою.

Важливим трансформаційним кроком стало відкриття у 2024 році центру життєстійкості «Місце сили. Ніжин» – спільну ініціативу ПРООН, UNFPA та ЄС, що використовує інфраструктуру й експертизу місцевих молодіжних інституцій для надання психосоціальної підтримки, тренінгів із життєстійкості та розвитку громадянської комунікації [23]. У практичному вимірі «Місце сили. Ніжин» реалізує низку взаємопов'язаних напрямків:

- психосоціальна підтримка – тренінги з життєстійкості, групи підтримки, арт- і соматичні практики;
- робота з вразливими групами – ВПО, людьми з інвалідністю, сім'ями ветеранів;
- освітні та практичні програми – домедична допомога, тренінги з волонтерства, курси для молоді;
- платформа для громадських ініціатив і волонтерських мереж;
- просвітництво з питань безпеки й громадської згуртованості.

Протягом 2023 – 2024 рр. центр ініціював проведення певної кількості заходів. За даними місцевих джерел та сторінок проєкту було організовано близько 115 заходів, у яких взяли участь понад 2 100 мешканців Ніжинської громади (з них – близько 967 молодих людей та 168 осіб з

інвалідністю). Це вагомий показник, що ілюструє широку інтеграцію цільових груп та інклюзивність практик центру [24]. Варто зауважити, що центр єдиний працює в Україні на базі закладу вищої освіти – Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Штат організації згенеровано з трьох фахівців: координаторка Катерина Пилипенко, асистентка-комунікаційниця Надія Капленко та психологиня Альона Корабель, які є випускниками нашого університету.

Фінансова та організаційна модель центру – класичний «гібрид» донорсько-муніципального партнерства. Він передбачає початкове облаштування, ремонт і закупівлю обладнання, фінансування в межах проєкту EU4Recovery, тоді як операційна діяльність передбачає поєднання грантових ресурсів, внеску партнерських ГО та підтримки громади (приміщення, часткова адміністративна допомога). Така модель дала змогу швидко створити інфраструктуру та запустити програму. Водночас постало питання довгострокової стійкості та діяльності після завершення початкового фінансування. Саме тому командою «Місця сили» було вирішено створити власну громадську організацію – «Місце сили громади». Перспективним напрямом подальшого розвитку має стати інституційне закріплення партнерств між місцевою владою, освітніми закладами, громадським сектором та міжнародними програмами. Не менш важливо – забезпечити довготривалу стійкість створених інфраструктур (зокрема «Місця сили») через фінансову диверсифікацію, розвиток соціального підприємництва та розбудову мережових спільнот молодих лідерів.

Важливим, на нашу думку, є те, що саме тут відбувається становлення нової політичної еліти України. Завдяки участі у громадських ініціативах, управлінських процесах, волонтерських та адвокаційних кампаніях, молоді люди місцевої громади формують компетентності лідерства, стратегічного мислення та публічної діяльності. Такі стійкі приклади створюють підґрунтя для появи у майбутньому відповідальних та демократично орієнтованих управлінців, депутатів, експертів. Таким чином, ніжинський досвід переконує, що молодіжна політика може бути ефективною навіть у кризових умовах, коли вона ґрунтується на партнерстві, інклюзії, емпатії та стратегічному мисленні. Молодь Ніжина не лише адаптується до викликів війни, а й формує нову ідентичність громади, де активність, взаємопідтримка та громадянська відповідальність стають базовими громадянськими цінностями. У цьому сенсі ніжинська

модель може слугувати репрезентативним прикладом для інших українських громад, які прагнуть будувати свою молодіжну політику як інструмент стійкості, розвитку та післявоєнного відновлення.

Війна стала своєрідним стрес-тестом для молодіжної політики, виявила слабкі місця інституційної спроможності, кадрової стабільності, фінансової автономії, але водночас відкрила можливості для оновлення підходів і підсилення міжсекторальних зв'язків. Молодіжні ініціативи в Ніжині довели, що навіть за умов невизначеності можливо зберегти динаміку розвитку, коли рушійною силою стають довіра, горизонтальні зв'язки та мережеве лідерство [22]. На концептуальному рівні можна стверджувати, що молодіжна політика в Ніжинській громаді еволюціонує від локальної програми до моделі стійкого розвитку громади, у центрі якої – людина, її безпека, самореалізація та соціальна відповідальність. Вона є не лише політикою для молоді, а й політикою разом із молоддю, що відповідає сучасним європейським принципам участі та співтворення.

Висновки. Розвиток молодіжної політики у Ніжинській громаді в умовах російсько-української війни став характерним прикладом метаморфози локального простору під впливом глобальних викликів. Попри складні умови, ніжинська молодь демонструє високий рівень громадянської свідомості, креативності та здатності до мобілізації. Молодіжні організації, центри та ради стали не лише середовищем соціальної підтримки, а й майданчиками, де формується культура відповідальності, взаємодії та демократичних практик. У дослідженні актуалізовано практики молодіжної політики у Ніжині, що перестали бути другорядним елементом муніципального управління. Вони набули ознак системної, міжсекторальної та стратегічної діяльності. Ключову роль у цьому процесі відіграють молодіжні інституції: ГО «Лабораторія Ініціативної Молоді», ГО «Час для нас», Молодіжна рада та Ніжинський міський молодіжний центр. Їхня діяльність фокусує втілення принципів «Engage, Connect, Empower» на локальному рівні, інтегруючи освіту, волонтерство, інклюзію, креативну самореалізацію та партнерство з міжнародними донорами.

Особливого значення набуває створення інноваційного простору такого як центру життєстійкості «Місце сили», що не лише активізує молодь у кризовий час, а й формує нову культуру громадянської активності, ментального добробуту та психологічної стійкості. Дані ініціативи засвідчують про перехід від традиційного розуміння молодіжної роботи до комплексного підходу

Список літератури:

1. Волосевич І., Когут І., Жерьобкіна Т., Назаренко Ю. Вплив війни на молодь України. Київ. 2023. 76 с.
2. Balan O. *Youth policy in Ukraine: challenges and perspectives in wartime*. Journal of Social Sciences. 2023. 12(4). С. 45–46.
3. Закон України «Про основні засади молодіжної політики» № 1414-IX від 27.04.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1414-20>; diiukraine.org. (2021). *Національна молодіжна стратегія до 2030 року*. URL: <https://diiukraine.org> (дата звернення: 19.11.2025).
4. Ясьмо О. Молодь як рушійна сила повоєнної відбудови України. URL: <https://sdplatform.org.ua/blogs/youthrecovery>
5. Софій А. Аналіз регіональної молодіжної політики. 2020. URL: <http://dialog.lviv.ua/wp-content/uploads/2021/01/Analiz-regionalnoyi-molodizhnoyipolitiki.pdf>;
6. Молодь та молодіжна політика в Україні в умовах воєнного стану [Електронний ресурс]: *збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (21 червня 2024 р.)* Київ : УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. 127 с.
7. Молодь України: виклики та адаптація в умовах воєнного стану: інформаційно-аналітичні матеріали до державної доповіді про становище молоді в Україні / В.О. Радкевич, М.А. Пригодій, Т.М. Герлянд, О.А. Тітова, В.А. Кручек, О.В. Лапа, Д.О. Закатнов, Л.А. Лупаренко. Київ : Інституту професійної освіти НАПН України. 2025. 37 с.
8. Асоціація молодіжних працівників. *Каталог кращих практик молодіжної роботи в Україні (2021): Практика «Почуй мене»*. Організація: ГО «Час для нас» (м. Ніжин). URL: https://auyc.org.ua/wp-content/uploads/2022/11/Katalog_kr_praktuk_2021_v06.pdf (дата звернення: 19.11.2025).
9. Council of Europe. *EU Youth Strategy 2019–2027: Engage, Connect, Empower*. 2021. Strasbourg : Council of Europe Youth Department.
10. Cultural Platform Zakarpattya / UNICEF. *Kontenta-студія у Ніжині*. URL: <https://cultpz.org/en/cultural-platform-installs-a-new-kontenta-studio-for-youth-in-nizhyn> (дата звернення: 18.11.2025).
11. Ніжин.City. *Громадська організація «Час для нас» Ніжинської ТГ отримує грантову підтримку*. 2023. URL: <https://nizhyn.city/articles/318842/gromadska-organizaciya-chas-dlya-nas-nizhinskoi-tg-otrimaye-grantovu-pidtrimku> (дата звернення: 18.11.2025).
12. Ніжин.City. *ГО «Час для нас» підбила підсумки року діяльності*. 2024. URL: <https://nizhyn.city/articles/404083/gromadska-organizaciya-chas-dlya-nas-pidbila-pidsumki-roku-diyalnosti> (дата звернення: 20.11.2025).
13. OpenDataBot / YouControl. *Дані про ГО «Час для нас» (ЄДРПОУ 43638850)*. URL: <https://opendatabot.ua/c/43638850> (дата звернення: 20.11.2025).
14. Mynizhyn.com. *100 м² щастя для молоді: відкриття Молодіжного центру у Ніжині (фото)*. 31.08.2019. 2019. URL: <https://mynizhyn.com/news/misto-i-region/13104-100-m178-shastja-dlja-vidkrittja-molodizhnogo-centru-u-nizhini-foto.html> (дата звернення: 20.11.2025).
15. Facebook / Ніжинська рада. *Велодрайв по-Ніжинськи: сотні коліс на підтримку ЗСУ*. URL: <https://www.facebook.com/nizhyn.rada/posts/1159118672924752/> (дата звернення: 20.11.2025).
16. Ніжинська міська рада. *У Ніжинській міській раді представили концепцію велосипедної інфраструктури*. URL: <https://nizhynrada.gov.ua/news/novini/u-nizhinskiy-miskiy-radi-predstavili-konceptiyu-velosipednoyi-infrastrukturi> (дата звернення: 20.11.2025).
17. Instagram / Молодіжна рада Ніжина. *Майстер-клас з домедичної допомоги*. URL: <https://www.instagram.com/p/Ccf4V5utJHU/>
18. Facebook / «Місце сили» (офіційна сторінка проєкту). *Пости про роботу центру, статистику заходів та активностей*. URL: <https://www.facebook.com/p/%D0%9C%D1%96%D1%81%D1%86%D0%B5-%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%B8-61553182509684/122162831060106083/> (дата звернення: 20.11.2025).
19. Instagram / Молодіжна рада Ніжина. *Проект «Моя безпека»*. URL: <https://www.instagram.com/p/Cj8iE89tsrW/>
20. Instagram / Молодіжна рада Ніжина. *Творчість під відкритим небом – оголошення події*. URL: <https://www.instagram.com/reel/DNatHr2NKvK/>
21. Instagram / Молодіжна рада Ніжина. *Запрошення на «Діалоги перемоги»*. URL: <https://www.instagram.com/p/Cf9gDO2tgrG/>
22. ЧЕLine (Чернігівський інформаційний ресурс). *Депутати Ніжинської Молодіжної ради провели творчий вечір та зібрали кошти на ЗСУ*. URL: <https://cheline.com.ua/news/society/deputati-nizhinskoyi-molodizhnoyi-radi-proveli-tvorchij-vechir-ta-zibrali-koshti-na-zsu-406825> (дата звернення: 20.11.2025).
23. Ніжинська міська рада. *Молодіжний центр*. URL: <https://nizhynrada.gov.ua/nmr/socialniy-zahist/sim-ya-i-molod/molodizhniy-centr> (дата звернення: 20.11.2025).

24. UNICEF. *Adolescent Development and Participation*. Geneva: UNICEF. 2022.
25. UNDP / Програма розвитку ООН в Україні. (2024). *За підтримки ЄС, ПРООН та UNFPA у Ніжині запрацював центр життєстійкості громади «Місце сили»*. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/press-releases/za-pidtrymky-yes-proon-ta-unfpa-u-nizhyni-zapratsyuvav-tsentri-zhyttestiykosti-hromady> (дата звернення: 20.11.2025)
26. UNDP. *Impact of war on youth in Ukraine*. 2023. New York: United Nations Development Programme.
27. Mynizhyn.com. *Центр життєстійкості «Місце сили» відкрив у Ніжині для громади власний простір*. 2024. URL: <https://mynizhyn.com/news/misto-i-region/34409-centr-zittjestiikosti-misce-sili-vidkriv-u-nizhini-dlia-gromadi-vlasnii-prostir.html> (дата звернення: 20.11.2025).
28. Nezhatin.com.ua. *Волонтерський хаб у Ніжині: про роботу ініціативної молоді*. 2022. URL: <https://nezhatin.com.ua/2022/05/16/volonterskyj-hab-u-nizhyni-pro-robotu-initsiatyvnoyi-molodi-foto/> (дата звернення: 20.11.2025).

Krupenko O.V., Strashko Ye.M., Shapovalov Ye.A. DEVELOPMENT OF YOUTH POLICY IN THE NIZHYN COMMUNITY IN THE CONDITIONS OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR

The article provides a comprehensive analysis of the transformation of youth policy in the Nizhyn municipal community in the context of the Russian-Ukrainian war, which has caused large-scale social, institutional, and value changes in the functioning of local youth structures. It has been proven that the war has not only complicated the implementation of youth programs, but also highlighted the need to develop new mechanisms for supporting young people, expanding cross-sectoral cooperation, and developing resilience infrastructure. Using the example of the activities of leading youth organizations in the community—the NGO “Laboratory of Initiative Youth,” the NGO “Time for Us,” the Youth Council, and the Nizhyn City Youth Center—the processes of civic mobilization, volunteer engagement, advocacy initiatives, and institutional renewal are highlighted. Particular attention is paid to the functioning of the “Place of Strength” resilience center, which has become an innovative platform for psychosocial support, informal education, and youth competency development in times of crisis.

The dynamics of the formation of a new youth subjectivity are revealed, manifested through the formation of network leadership, the strengthening of the role of youth in decision-making, and the development of horizontal ties within the community. The article argues that the Nizhyn experience is an example of an effective combination of local initiative, partnership models of interaction, and international support, which ensures the sustainability of youth policy even in the extraordinary conditions of martial law. It is emphasized that this approach can serve as a model for other Ukrainian communities seeking to integrate youth policy into their recovery and development strategies.

It is concluded that youth organizations play a multidimensional role in wartime. They are among the first to respond to serious social challenges: volunteer activities; organizing meetings for the Armed Forces of Ukraine; assisting internally displaced persons; organizing safe spaces for young people; conducting educational programs on leadership, media literacy, and healthy communication; preparing young people to participate in community reconstruction and post-war development.

Key words: youth policy, youth organizations, Russian-Ukrainian war, civil society, volunteer movement, Nizhyn community.

Дата надходження статті: 26.11.2025

Дата прийняття статті: 16.12.2025

Опубліковано: 30.12.2025